کد خبر: ۴۴۱۶۶۹
دوشنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۱ ۸:۳۵

دیگر اعتمادی به چین نیست

برخی کارشناسان معتقد بودند که نزدیکی چین و کشورهای حاشیه خلیج فارس نمی‌تواند تهدیدی برای ایران باشد ولی پس از سفر «شی جین پینگ»، رییس جمهور خلق چین به «عربستان» که دو بیانیه ضد ایرانی صادر شد بسیاری بر این باورند که حالا حمایت چین و افزایش دایره همکاری‌های اقتصادی و امنیتی این دو کشور می‌تواند تهدیدی برای تمامیت ارضی ایران باشد.

به گزارش سایت خبری پرسون، باتوجه به اینکه یکی از بیانیه‌ها در مورد همکاری ایران با «آژانس بین‌المللی انرژی اتمی» بود ولی دیگری به خطوط قرمز ایرانیان مربوط می‌شود. در این بیانیه که به امضای چین و شرکای عربش رسید از ایران خواسته‌اند تا در مورد جزیر سه‌گانه که امارات به‌نوعی خود را مدعی آنها می‌داند، راهی مسالمت آمیزی در پیش بگیرد. این در حالی است که رییس جمهور چین که دولت سیزدهم بر همکاری با آنها امیدهای زیادی دارد از نام جعلی خلیج به جای «خلیج همیشه فارس» استفاده شده است.

رهبران شش کشور امیر نشین عضو در شورای همکاری خلیج فارس به همراه چین در اجلاس مشترک خود درباره مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو کردند و بر اهمیت تلاش‌های هماهنگ در دستیابی به صلح، امنیت، ثبات و رفاه در تمام نقاط جهان توافق کردند. در بیانیه پایانی بر ضرورت بازگرداندن صلح و امنیت بین‌المللی از طریق احترام متقابل و همکاری بین کشورها برای دستیابی به توسعه، پیشرفت و پایبندی به اصول حقوق بین‌الملل و حقوق بشر، منشور سازمان ملل متحد و حسن همجواری تاکید شده است. این کشورها خواستار حفظ نظم بین‌المللی مبتنی بر احترام به حاکمیت، تمامیت ارضی و استقلال سیاسی کشورها، عدم مداخله در امور داخلی آن‌ها و عدم استفاده یا تهدید به زور شدند.

البته ناگفته نماند که این موضع‌گیری چین تازگی ندارد. چین این رویه را سال‌هاست که در دستور کار قرر داده است. ولی این در حالی است که طیفی در تهران به هر دلیلی نمی‌خواستند توجهی به آن داشته باشند.به‌نظر می‌آید این رویه به حجم فساد فوق العاده‌ای بر می‌گردد که در حوزه قراردادهای چین با ایران وجود دارد.

به این موضعتوجه کنید که چین، برنامه‌های مدونی در توسعه کریدور «دریای عمان-بندرگوادر» به چین را تهیه کرده است. پروژه‌ای که بیش از ۴۲میلیارد دلار ارزش دارد. بخش جاده‌ای آن تا حد زیادی موجود است و تنها نیاز به ارتقای سطح سرویس داد و بخش ریلی آن نیز تا حد زیادی اجرا شده است. تنها چیزی که در این پروژه به چشم می‌خورد، دور زدن کامل ایران است.

مورد دیگر که باید به آن اشاره کنیم پروژه برقی کردن راه آهن تهران-مشهد را با هدف سرعت ۲۰۰ کیلومتر در ساعت و با ظرفیت حدود ۴۰ میلیون مسافر در سال با مبلغی در حدود ۲میلیارد دلار وجود دارد. در سفری که آقای شی چین پینگ به تهران داشت، تنها قراردادی که امضا شد، همین یک قرارداد بود که خود او هم قبل از سفرش به تهران بر آن تاکید داشت که تاکید داشت این قرارداد در حضور خودش امضا شود. قرارداد یعنی همه مذاکرات در باره مسیر، مشخصات فنی، قیمت و جزئیات به نتیجه رسیده و همه چیز قطعی شده و دو طرف متعهد به اجرای پروژه شده بودند. پس از آن ایران باید ۱۵% مبلغ پروژه را به صندوق پروژه پرداخت کند. علیرغم تنگنای ارزی دولت، با هماهنگی مجلس شورای اسلامی، بلافاصله این کار انجام شد و حالا این مبلغ در صندوق پروژه موجود است. یعنی چیزی در حدود ۳۰۰میلیون دلار. برای شروع فعالیت، طرف چینی می‌بایست یک ضمانتنامه پیش‌پرداخت به طرف ایرانی می‌داد تا قرارداد فعال گردد. ضمانتنامه پیش پرداخت کمترین ریسک را دارد. چون در برابر آن، طرف قرارداد کل مبلغ را برداشت می‌کند. از آن تاریخ تاکنون، هنوز چینی‌ها این ضمانتنامه را در اختیار طرف ایرانی قرار نداده‌اند و قراداد امضا شده متوقف است.

چین در حال پیاده‌سازی پازل خاورمیانه‌ای است

«مهدی مطهرنیا»، تحلیلگر مسایل بین‌الملل و استاد دانشگاه در واکنش به آنچه در دو بیانیه مشترک چین و شورای همکاری خلیج فارس بر علیه ایران به امضا رسید، به‌خبرنگار می‌گوید: «پیش از آنکه رفتار دولت چین را در مورد ایران را بررسی کنیم باید نوع و سیاست‌هایی که ایران در فضای بین‌المللی در دستور کار قرار داده است را مورد نقد قرار دهیم.

توجه داشته باشید که چین یک کشور پیش‌رو در جهان محسوب می‌شود و تحرکاتی انجام می‌دهد که در راستای منافع ملی خودش باشد. باید این موضوع را پذیرا باشیم که آنچه چین انجام می‌دهد اهداف تعیین شده‌ای است که سال‌ها برایش برنامه‌ریزی می‌کنند. با این توضیح باید بگوییم که نمی‎توانیم بر این رفتار چین خورده بگیریم. سیاست از الفبای مشخصی برخوردار است و با رویکردهای متفاوتی مطرح می‌شود. در این مورد باید بگوییم که پیچیدگی‌های فراوانی در مکتب‌های متفاوت وجود دارد. اینکه حالا چین که پیش از این از سوی دولت ایران به‌عنوان یک هم‌پیمان مطرح می‌شد، در کنار کشورهای عربی حضور دارد نشان می‌دهد که ایران با این رویه‌ای که در حال حاضر در پیش گرفته است نمی‌تواند در چهارچوب بین‌الملل منافع ملی خود را دنبال کند.»

این تحلیلگر با تاکید بر اینکه فضای سیاست خارجه ایران را باید ملتهب بدانیم اضافه می‌کند: «باتوجه به اینکه ایران در موضوعات داخلی خود چالش‌ها و مشکلات بسیاری را در پیش دارد در مورد سیاست‌خارجه هم باید فضا را ملتهب توصیف کنیم. قرارداد ۲۵ ساله تهران و پکن و البته تاکید بر گفتان با شرق از سوی برخی مسئولان، حالا رابطه با جمهوری خلق چین در بین جامعه و رسانه‌های ایرانی با پرسش و چالش جدی روبه‌رو شده است. در این بین سوالی مطرح می‌شود و مسئولان باید به آن پاسخ دهند، این است که اگر چین در ادامه روند خود به زودی با اسرائیل روابط نزدیکی برقرار کند ایران چه واکنشی باید نشان دهد؟ نمی‌توانیم در مورد چین که حالا خود را به‌عنوان یک ابر قدرت جهانی مطرح کرده است انتظار گسترش دایره فعالیت‌هایش را نداشته باشیم آنها نه‌تنها رفته رفته سیاست‌های خود در خاورمیانه را دنبال می‌کنند بلکه برای سایر نقاط جهان هم برنامه‌های مدونی دارند. آنها حالا در حال تکمیل پازل خاورمیانه خود هستند که رفته رفته بتواند هم با ایران همکاری داشته باشد و هم بتواند در کنار کشورهای عربی حضور به فعالیت خود ادامه دهد.»

منبع: آرمان امروز